

Zápis č. 5/4/2013 z riadneho rokovania Rady Rozhlasu a televízie Slovenska
25. apríla 2013 so začiatkom o 11,00 h.

Prítomní členovia Rady RTVS: Igor Gallo, Dóra Hushegyiová, Jozef Chudík, Michal Jesenko, Martin Kabát, Martin Kákoš, Peter Kubica, Ildikó Nagy, Vladimír Slovák

Hostia:

Ing. Václav Mika – generálny riaditeľ RTVS
PhDr. Daniela Migrová – riaditeľka Sekcie GR RTVS
Radka Doehring – riaditeľka Sekcie ekonomiky RTVS
Mgr. Tibor Búza – riaditeľ Sekcie programu RTVS
Ľuboš Machaj – riaditeľ Sekcie programu SRO

Miesto konania: Bratislava, Mýtna 1, zasadačka GR RTVS na 6. posch.

1. Otvorenie zasadnutia – schválenie programu rokovania

Rokovanie zvolal, otvoril a viedol predseda Rady RTVS I. Gallo. Na začiatku rokovania privítal všetkých prítomných. Skonštatoval, že je prítomných 9 členov Rady RTVS a rada je schopná uznášať sa.

I. Gallo dal hlasovať o návrhu programu:

Uznesenie č. 40/2013:

Rada RTVS schvaľuje program rokovania v navrhnutom znení:

1. Otvorenie zasadnutia – schválenie programu rokovania.
2. Kontrola plnenia uznesení prijatých Radou RTVS v predchádzajúcom období.
3. Operatívne informácie Rady RTVS a GR RTVS
4. Rámcová správa o činnosti RTVS, o. i.:
 - a) informácia o aktuálnom stave hospodárenia a plnenia programovej služby RTVS;
 - b) informácia o návrhu na prevod/prenájom majetku RTVS (*spravodajca M. Jesenko*);
 - c) informácia o verejných obstarávaníach (*spravodajca P. Kubica*);
 - d) informácia o zámere vstúpiť do zmluvného záväzku v zmysle par. 15 ods. 3 písm. h) zákona č. 532/2010 Z. z. o RTVS (*spravodajca P. Kubica*);
 - e) informácia o zmluvách nad 10 000 eur uzavretých v predchádzajúcom období (čl. 7 ods. 2 Štatútu Rady RTVS) (*spravodajca M. Kabát*);
 - f) rôzne.
5. Účtovná závierka Rozhlasu a televízie Slovenska za rok 2012 (*spravodajca M. Kabát*)
6. Stanovisko Rady RTVS k výsledku hospodárenia RTVS v roku 2012 s osobitnou pozornosťou venovanou hospodáreniu RTVS s finančnými prostriedkami poskytnutými na základe zmluvy so štátom (*spravodajca M. Jesenko*)
7. Vyhodnotenie plnenia programovej služby za rok 2012 Radou RTVS (*spravodajcovia členovia rady zvolení za oblasť rozhlasového vysielania a televízneho vysielania*)
8. Vyhodnotenie vysielania RTVS počas Veľkonočných sviatkov (*spravodajcovia J. Chudík, D. Hushegyiová*)
9. Sťažnosti a podnety.
10. Rôzne
 - a) Korešpondencia.

Za: 8 / I. Gallo, D. Hushegyiová, J. Chudík, M. Jesenko, M. Kabát, P. Kubica,
I. Nagy, V. Slovák /

Proti: 0

Zdržal sa: 0

Neprítomný: 1 / M. Kákoš /

Uznesenie bolo prijaté.

2. Kontrola plnenia uznesení prijatých Radou RTVS v predchádzajúcom období

I. Gallo skonštatoval, že uznesenia z predchádzajúceho rokovania boli konštatačného charakteru, okrem uznesenia č. 33/2012, ktoré sa týka predkladania správy o výbere úhrad. Túto správu dostane Rada RTVS na májové rokovanie.

I. Gallo predložil návrh na uznesenie a dal o ňom hlasovať:

Uznesenie č. 41/2013:

Rada RTVS berie na vedomie správu o kontrole uznesení z predchádzajúceho obdobia.

Uznesenie	Vyhodnotenie
47./2011	Úloha trvá, vyhodnotí sa priebežne
84./2011	Plní sa priebežne.
31.	Nevyhodnocuje sa.
32.	Nevyhodnocuje sa.
33.	Plní sa priebežne.
34.	Nevyhodnocuje sa.
35.	Nevyhodnocuje sa.
36.	Nevyhodnocuje sa.
37.	Nevyhodnocuje sa.
38.	Nevyhodnocuje sa.
39.	Nevyhodnocuje sa.

Za: 8 / I. Gallo, D. Hushegyiová, J. Chudík, M. Jesenko, M. Kabát, P. Kubica, I. Nagy, V. Slovák /

Proti: 0

Zdržal sa: 0

Neprítomný: 1 / M. Kákoš /

Uznesenie bolo prijaté.

3. Operatívne informácie Rady RTVS a GR RTVS

I. Gallo navrhol časť tohto bodu prerokovať v neverejnom režime, keďže budú prerokované skutočnosti, ktoré by mohli ohroziť fungovanie RTVS v konkurenčnom prostredí.

I. Gallo po skončení neverejnej časti rokovania predložil návrh na uznesenie a dal o ňom hlasovať:

Uznesenie č. 42/2013:

Rada RTVS v súvislosti so súdnymi spormi, ktoré boli predmetom neverejnej časti rokovania dňa 25.4.2013 berie na vedomie odprezentovanú informáciu a oceňuje postup manažmentu RTVS.

Za: 9 / I. Gallo, D. Hushegyiová, J. Chudík, M. Jesenko, M. Kabát, M. Kákoš, P. Kubica, I. Nagy, V. Slovák /

Proti: 0

Zdržal sa: 0

Neprítomný: 0

Uznesenie bolo prijaté.

V. Mika vo verejnom režime tohto bodu informoval o vysielaní počas 1150. výročia príchodu Cyrila a Metoda.

T. Búza doplnil podrobnosti o predmetnom vysielaní v televíznej časti.

L. Machaj odprezetoval rozhlasové vysielenie pri príležitosti tohto sviatku.

J. Chudík poznamenal, že by bolo dobré, aby v súvislosti s týmto sviatkom zaznel, minimálne v rozhlase, aj európsky rozmer. Upozornil na rozdielne interpretácie historikov a bolo by dobré dať na to pozor, aby RTVS nebol napadnutý, že niekomu straní.

T. Búza vysvetlil, že sa to konzultuje s viacerými historikmi a odbornými garantmi a je snaha prípadným obvineniam predísť.

I. Gallo predložil návrh na uznesenie a dal o ňom hlasovať:

Uznesenie č. 43/2013:

Rada RTVS berie na vedomie informáciu o príprave vysielania RTVS v súvislosti s 1150-tym výročím príchodu sv. Cyrila a Metoda na naše územie.

Za: 9 / I. Gallo, D. Hushegyiová, J. Chudík, M. Jesenko, M. Kabát, M. Kákoš,
P. Kubica, I. Nagy, V. Slovák /

Proti: 0

Zdržal sa: 0

Neprítomný: 0

Uznesenie bolo prijaté.

V. Mika ďalej informoval o príprave projektu „Kriminálka Staré mesto 2“. Uviedol, že za rovnakú cenu ako minulý rok, bude o jednu epizódu viac.

4. Rámcová správa o činnosti RTVS

a. informácia o aktuálnom stave hospodárenia a plnenia programovej služby RTVS

V. Mika uviedol, že podľa predbežných finančných ukazovateľov môže konštatovať, že výsledky hospodárenia sú v zmysle plánu.

R. Doehring informovala, že daňové príjmy sú v súčasnosti vo výške 20 mil. € a podarilo sa splniť plán za I. štvrťrok. Splnené sú aj nedaňové príjmy. V rámci kapitoly Granty a transfery sa uskutočnila plánovaná platba 14 mil. € od štátu. Celkové výdaje sú 21,5 mil. €, čo je rovnako pod plánom za I. štvrťrok. Upozornila však, že v tomto prípade bude najnáročnejší posledný štvrťrok. Stav na účte k 31.3. bol 27,6 mil. €.

T. Búza informoval za program STV, že boli spustené všetky ťažiskové projekty. Pozitívne hodnotí výkon „Milujem Slovensko“. Projekt „Colnica“ podľa neho pri prvej časti splnil očakávania v sledovanosti, druhá časť bola slabšia. Na Dvojke bola stabilizovaná programová štruktúra.

Ľ. Machaj odprezentoval informácie súvisiace s programom SRo. Informoval o úspešných koncertoch SOSRu. Skonštatoval, že prvýkrát sa odskúšala odvyselať hokejová extraliga na Rádiu Regina a na Rádiu Slovensko boli len informačné vstupy.

V. Mika doplnil, že v II. štvrťroku sa bude už Regionálny magazín vyselať z regiónov.

I. Nagy sa spýtala, či bude aj letná programová štruktúra.

T. Búza a Ľ. Machaj potvrdili, že v lete sa bude vyselať podľa letnej programovej štruktúry.

V. Slovák upozornil na nepresnosť v spravodajstve pri vysielaní o atentátoch v Bostone. Teší ho úspech „Milujem Slovensko“, ale zdá sa mu tam málo regionálnych vecí oproti českej konkurencii.

V. Mika uviedol, že tento formát má veľmi široký potenciál a dá sa s ním balancovať.

I. Gallo uviedol, že možno by bolo potrebné venovať väčšiu pozornosť výberu otázok.

M. Kákoš si myslí, že Rada RTVS by sa mala vždy po skončení štvrťroku systematicky venovať vyhodnoteniu vysielania programovej služby. Dal návrh, aby sa tak v budúcnosti vždy dialo.

I. Gallo uviedol, že sa mu zdá vhodný mesačný posun oproti skončeniu štvrťroku a na májovom programe bude takýto bod zaradený.

J. Chudík podporil návrh M. Kákoša a doplnil ho, aby sa vždy hodnotil aj jeden konkrétny programový typ.

D. Hushegyiová sa spýtala, či bude nahradené maďarské a národnostné vysielanie, o ktoré divák príde v súvislosti s vysielaním MS v hokeji na Dvojke.

T. Búza uviedol, že sa momentálne komunikuje o spôsobe nahradenia a kompenzácie.

M. Kabát sa spýtal, aká je situácia s externým call centrom v súvislosti s komunikáciou s verejnosťou ohľadom úhrad.

R. Doehring vysvetlila, že sa dospelo k názoru, že sa takéto call centrum súťažiť nemusí a spravil sa iba dodatok k zmluve s dodávateľom telekomunikačných služieb. Dodatok je uzatvorený do 15.8., potom sa uvidí, čo bude ďalej. Zatiaľ využilo služby tohto call centra 27 tis. ľudí.

I. Gallo predložil návrh na uznesenie a dal o ňom hlasovať:

Uznesenie č. 44/2013:

Rada RTVS berie na vedomie informáciu o aktuálnom stave hospodárenia a plnenia programovej služby RTVS.

Za: 9 / I. Gallo, D. Hushegyiová, J. Chudík, M. Jesenko, M. Kabát, M. Kákoš,
P. Kubica, I. Nagy, V. Slovák /

Proti: 0

Zdržal sa: 0

Neprítomný: 0

Uznesenie bolo prijaté.

b. informácia o návrhu na prevod/prenájom majetku RTVS

R. Doehring odprezentovala predložený materiál.

M. Jesenko sa spýtal, prečo má Eurest nižší nájom ako doteraz a prečo je tam paušálne stanovená cena za služby.

R. Doehring vysvetlila, že Eurest sa v súvislosti s rekonštrukciou zdravotného strediska musí presťahovať do iného priestoru, z toho dôvodu sa mení aj výška nájmu a v týchto priestoroch nie sú merače energií, preto je tam paušálna cena. Keď sa to porovná cez metre štvorcové, tak tie ceny sú podobné.

I. Gallo predložil návrh na uznesenie a dal o ňom hlasovať:

Uznesenie č. 45/2013:

Rada RTVS v zmysle § 8 ods. 1 písm. m) zákona č. 532/2010 o RTVS v nadväznosti na § 12 ods. 2 a § 13 ods. 1 písm. c) zákona č. 176/2004 o nakladaní s majetkom verejnoprávnych inštitúcií, schvaľuje návrh na prenájom nehnuteľného majetku:

RTVS, organizačná zložka Slovenský rozhlas:

Nájomca: Asociácia organizácií zdravotne postihnutých občanov SR

Predmet nájmu: nájom nebytového priestoru, ktorý sa nachádza v objekte na Benediktiho ul. č. 5, Bratislava, miestnosti č. 413 a č. 414 o celkovej výmere 30,0 m²

Účel užívania predmetu nájmu: kancelárie

Pôvodná doba nájmu	od 1.9.2007 do 31.12.2013 zmluva uzatvorená 24.8.2007
Navrhovaná doba nájmu Dodatku č. 8	od 1.5.2013 do 31.12.2013
Pôvodná cena nájmu	1 000,00 eur bez DPH ročne
Navrhovaná cena nájmu	1 000,00 eur bez DPH ročne
Pôvodná cena nájmu za m ²	33,33 eur/m ² bez DPH ročne – kancelárie
Navrhovaná cena nájmu za m ²	33,33 eur/m ² bez DPH ročne – kancelárie
Pôvodná cena služieb	1 373,00 eur bez DPH ročne
Navrhovaná cena služieb	1 361,00 eur bez DPH ročne
Pôvodná cena inventáru	0,00 eur bez DPH ročne
Navrhovaná cena inventáru	0,00 eur bez DPH ročne
Pôvodná výpovedná lehota	1-mesačná
Nová výpovedná lehota	1-mesačná
Inflačné zohľadnenie	áno

Dodatok č. 8 k Zmluve o nájme nebytových priestorov zo dňa 24.8.2007 rieši:

- úpravu predmetu nájmu a ceny služieb
 - doplnenie bodu o spôsobe doručovanie písomných zásielok
 - doplnenie bodu o oznámení zmien týkajúcich sa údajov uvedených v zmluve
- RTVS, organizačná zložka Slovenská televízia

Nájomca: EUREST spol. s r.o.

Predmet nájmu: priestory bufetu na druhom nadzemnom podlaží Štúdiového bloku v Mlynskej doline Bratislava o celkovej výmere 216,14 m²

Účel užívania predmetu nájmu: poskytovanie služieb stravovania pre zamestnancov RTVS

Pôvodná doba nájmu	od 1.2.2012 na dobu neurčitú
Navrhovaná doba nájmu Dodatku č. 2	od 1.5.2013 na dobu neurčitú
Pôvodná cena nájmu	4 791,72 eur bez DPH ročne
Navrhovaná cena nájmu	1 974,29 eur bez DPH ročne
Pôvodná cena nájmu za m ²	9,96 eur bez DPH ročne – vývarovňa, výdaj jedál, kancelária, 8,30 eur bez DPH ročne – umývarka riadu, studená kuchyňa, príručný sklad, 3,32 eur bez DPH ročne – šatne a toalety
Navrhovaná cena nájmu za m ²	11,62 eur bez DPH ročne – výdaj bufetu 9,96 eur bez DPH ročne – príprava, sklad, provizórna jedáleň 8,30 eur bez DPH ročne – výdaj - sklad, sklad 3,32 eur bez DPH ročne – manipulačný priestor
Pôvodná cena služieb	27 037,32 eur bez DPH ročne
Navrhovaná cena služieb	7 939,08 eur bez DPH ročne
Pôvodná cena inventáru	450,00 eur bez DPH ročne
Navrhovaná cena inventáru	204,60 eur bez DPH ročne
Pôvodná výpovedná lehota	1-mesačná
Nová výpovedná lehota	1-mesačná
Inflačné zohľadnenie	áno

Dodatok č. 2 k Zmluve o nájme nebytových priestorov zo dňa 31.1.2012 rieši:

- úpravu predmetu nájmu, ceny nájmu, služieb a inventáru
- doplnenie inflačnej doložky
- doplnenie zmluvy o podmienku vypratania predmetu nájmu

Za: 9 / I. Gallo, D. Hushegyiová, J. Chudík, M. Jesenko, M. Kabát, M. Kákoš,
P. Kubica, I. Nagy, V. Slovák /

Proti: 0

Zdržal sa: 0

Neprítomný: 0

Uznesenie bolo prijaté.

c. informácia o verejných obstarávaníach

V. Míka odprezentoval predložený materiál.

P. Kubica, ako spravodajca k tomuto bodu uviedol, že materiál je v štandardnej forme.

J. Chudík požiadal o informáciu, o akú výpočtovú techniku ide.

D. Migrová uviedla, že ide o notebooky a stolové počítače.

M. Jesenko sa spýtal, či je výpočtová technika v takom stave, že je nutné takéto verejné obstarávanie.

V. Míka odpovedal, že predmetná zmluva je plán na 3 roky dopredu a výpočtová technika je v takom stave, že je to jedna z priorit.

D. Migrová vysvetlila, že ide o rámcovú zmluvu, ktorá je potrebná, aj keby RTVS potreboval čo i len jeden počítač.

I. Gallo predložil návrh na uznesenie a dal o ňom hlasovať:

Uznesenie č. 46/2013:

Rada RTVS berie na vedomie informáciu o verejných obstarávaníach za predchádzajúce obdobie.

Za: 9 / I. Gallo, D. Hushegyiová, J. Chudík, M. Jesenko, M. Kabát, M. Kákoš,
P. Kubica, I. Nagy, V. Slovák /

Proti: 0

Zdržal sa: 0

Neprítomný: 0

Uznesenie bolo prijaté.

d. informácia o zámere vstúpiť do zmluvného záväzku v zmysle par. 15 ods. 3 písm. h) zákona č. 532/2010 Z. z. o RTVS

V. Míka odprezentoval predložené informácie.

T. Búza pridal podrobnosti k programovým zmluvám. Ku zmluve s GfK uviedol, že ide o kvalitatívny zber dát.

P. Kubica sa spýtal, či je reálny odhad 3 mil. € na rekonštrukciu zdravotného strediska, keď stavebná časť má spotrebovať 1,8 mil. € a či je možné za zvyšných 1,2 mil. € urobiť zvyšné veci ako vzduchotechnika a pod.

V. Míka si myslí, že rozpočet 3 mil. € by nemal byť prekročený.

J. Chudík sa spýtal, či sa výskum cez GfK bude zameriavať aj na deti.

T. Búza odpovedal, že tento projekt bude zameraný na všetky cieľové skupiny.

P. Kubica sa spýtal, či je to zamerané len na STV, alebo sa to dá využiť aj pre SRO.

V. Míka odpovedal, že to má vnútornú flexibilitu, bude sa to využívať aj pre SRO, ale primárne je to zamerané na STV.

M. Kákoš sa spýtal, či by aj Rada RTVS mohla dostávať výstup z tohto mapovania.

V. Míka odpovedal, že finálna analýza môže byť odprezentovaná aj členom rady.

M. Kabát podporil myšlienku, aby Rada RTVS dostala bližšie informácie o tomto projekte.

I. Gallo predložil návrh na uznesenie a dal o ňom hlasovať:

Uznesenie č. 47/2013:

Rada RTVS prerokovala a berie na vedomie informáciu o zámere vstúpiť do zmluvného záväzku v zmysle § 15 ods. 3 písm. h) zákona č. 532/2010 Z. z. o RTVS.

Za: 9 / I. Gallo, D. Hushegyiová, J. Chudík, M. Jesenko, M. Kabát, M. Kákoš,
P. Kubica, I. Nagy, V. Slovák /

Proti: 0

Zdržal sa: 0

Neprítomný: 0

Uznesenie bolo prijaté.

e. informácia o zmluvách nad 10 000 eur uzavretých v predchádzajúcom období (čl. 7 ods. 2 Štatútu Rady RTVS)

V. Míka odprezentoval predložený materiál.

M. Jesenko požiadal o bližšie informácie k zmluve na výrobu skrytých titulkov.

V. Míka odpovedal, že zámerom RTVS bolo znížiť objem externej spolupráce a vyrábať viac interne, resp. zaviazat' na vyrábanie skrytých titulkov externé spoločnosti. Objemy sa však postupne znižujú a je to len prechodné obdobie k vytvoreniu systému vlastného titulkovania.

I. Nagy sa spýtala na podrobnosti k dohode s Hudobným fondom.

V. Míka vysvetlil, že to rieši spor z minulosti a nastavuje pravidlá do budúcnosti.

I. Gallo predložil návrh na uznesenie a dal o ňom hlasovať:

Uznesenie č. 48/2013:

Rada RTVS prerokovala a berie na vedomie informáciu o zmluvách nad 10 000 € uzavretých od predchádzajúceho zasadnutia rady.

Za: 9 / I. Gallo, D. Hushegyiová, J. Chudík, M. Jesenko, M. Kabát, M. Kákoš,

P. Kubica, I. Nagy, V. Slovák /

Proti: 0

Zdržal sa: 0

Neprítomný: 0

Uznesenie bolo prijaté.

f. rôzne

Návrh na odpis pohľadávok RTVS

R. Doehring odprezentovala predložený materiál.

P. Čverha, vedúci Odboru právneho RTVS, uviedol podrobnosti k jednotlivým položkám.

M. Jesenko sa spýtal, prečo sú tam zaradené aj veci, kde ešte prebiehajú konkurzy. Spýtal sa, či predmetné firmy ešte existujú.

P. Čverha odpovedal, že niektoré spoločnosti ešte existujú, sú aj také, kde exekútor skonštatoval, že v nich nie je dostatok majetku. Považuje za nehospodárne evidovať také pohľadávky, pri ktorých je návratnosť prakticky nemožná.

M. Jesenko sa spýtal na spoločnosť Plus Productions, kde posledná splatnosť pohľadávky RTVS bola k 30.1.2012.

P. Čverha vysvetlil, že pri tejto spoločnosti bolo pri dvoch exekučných konaniach vyhodnotených, že tam nie je dostatok majetku.

M. Kákoš uviedol, že z tohto vyplýva, že táto spoločnosť má nesplatené pohľadávky z rokov 2006, 2007, 2008, 2009 a ešte v roku 2012 s nimi bola uzatvorená zmluva na nejakú ďalšiu spoluprácu.

I. Gallo vyhlásil 30 minútovú prestávku na obed, počas ktorej manažment zabezpečí viac informácií.

P. Čverha po prestávke informoval o podrobnostiach pohľadávok voči Plus Production. Skonštatoval, že dvaja exekútori sa zhodli na tom, že predmetná spoločnosť nemá majetok, ktorý by mohol byť exekvovaný a ani dostačujúci na úhradu trov exekúcie.

M. Jesenko upozornil, že predmetná spoločnosť prevádzkuje eshop a predáva tam napríklad „Bambulku“.

P. Čverha uviedol, že na základe toho nemožno konštatovať, že spoločnosť má nejaký majetok.

M. Jesenko sa spýtal, či je RTVS v súčasnosti v nejakom zmluvnom vzťahu s touto spoločnosťou.

P. Čverha odpovedal, že v roku 2010 bolo odstúpené od zmluvy.

M. Jesenko sa spýtal, že na základe čoho potom ponúkajú tovar, na ktorý má RTVS autorské práva.

V. Míka povedal, že RTVS bude musieť v tejto veci predmetnú spoločnosť žalovať.

Členovia Rady RTVS sa dohodli, že schvália predložený odpis pohľadávok, okrem tých, ktoré sa týkajú spoločnosti Plus Production. O týchto pohľadávkach budú rokovať na niektorom z najbližších rokovaní, po poskytnutí detailnejších informácií, ako aj návrhu postupu voči tejto spoločnosti v súvislosti s predajom tovaru, na ktoré má RTVS autorské práva.

I. Gallo predložil návrh na uznesenie a dal o ňom hlasovať:

Uznesenie č. 49/2013:

Rada RTVS v zmysle § 13 ods. 1 písm. k) zákona č. 176/2004 Z. z. o nakladaní s majetkom verejnoprávnych inštitúcií vyslovuje súhlas s návrhom na odpísanie nasledujúcich pohľadávok RTVS:

1. Pohľadávky vzniknuté z nezaplatených koncesionárskych poplatkov:

p. č.	názov spoločnosti	pohľadávka v €
1.	Prefa – Konzulta a.s.	52 280,42
2.	ELEKTROsenzor, spol. s r.o.	25 891,26
3.	AQUAPARKY Slovakia, spol. s r.o.	12 945,63
	Spolu	91 117,31

2. Ostatné pohľadávky:

p. č.	názov spoločnosti	pohľadávka v €
1.	NOVI, s.r.o.	6 806,76
2.	ASSO INTERNATIONAL spol s r.o.	14 021,48
3.	IA & IA, spol. s r.o.	9 858,59
4.	AKTIMA - DRINKLAND, spol. s r.o.	92 783,25
5.	Prosperita Slovenska	50 797,98
6.	ROYAL COMPANY-BIOCLINICA s.r.o.	17 242,28
7.	Global Mind s.r.o. v likv.	72 369,46
8.	Mgr. Ondrej Šúrek – Finance&Media	12 569,54
9.	Mikušiak Ján	6 008,58
10.	DRUKOS, a.s.	10 042,26
11.	CEBO HOLDING SLOVAKIA, a.s.	24 231,56
12.	Prvá novinová spoločnosť, a.s.	63 085,05
	Spolu	379 816,79

Za: 8 / I. Gallo, D. Hushegyiová, J. Chudík, M. Jesenko, M. Kákoš, P. Kubica,
I. Nagy, V. Slovák /

Proti: 0

Zdržal sa: 0

Neprítomný: 1 / M. Kabát /

Uznesenie bolo prijaté.

Návrh na zvýšenie základného imania Media RTVS, s.r.o.

I. Gallo informoval, že pri tomto materiáli nebola dodržaná 10dňová lehota na predkladanie v zmysle Rokovacieho poriadku Rady RTVS. Spýtal sa členov Rady RTVS, či napriek tomu súhlasia s prerokovaním tohto materiálu.

Členovia Rady RTVS vyslovili všeobecný súhlas.

R. Doehring vysvetlila, že Media RTVS sa dostala do situácie negatívneho základného imania a tým pádom je nutnosť s touto situáciou nejako naložiť. Navrhuje preto zvýšiť základné imanie. Dôvody sú nasledovné: v decembri 2012 boli aj v Medii RTVS odpísané nevymožiteľné pohľadávky a bola vytvorená aj opravná položka k pohľadávkam na 65 400 €, čo sú rizikové pohľadávky.

I. Gallo predložil návrh na uznesenie a dal o ňom hlasovať:

Uznesenie č. 50/2013:

Rada RTVS v zmysle § 8 ods. 1 písm. l) zákona č. 532/2010 Z. z. o RTVS schvaľuje návrh na zvýšenie základného imania spoločnosti Media RTVS, s.r.o., zo súčasných 220 000 € na 275 000 €, čo predstavuje navýšenie základného imania o čiastku 55 000 €.

Za: 8 / I. Gallo, D. Hushegyiová, J. Chudík, M. Jesenko, M. Kákoš, P. Kubica,
I. Nagy, V. Slovák /

Proti: 0

Zdržal sa: 0

Neprítomný: 1 / M. Kabát /

Uznesenie bolo prijaté.

5. Účtovná závierka Rozhlasu a televízie Slovenska za rok 2012

I. Gallo poznamenal, že v zmysle §8 ods. 1 písm. h) zákona č. 532/2010 o RTVS Rada RTVS musí účtovnú závierku prerokovať a schváliť.

V. Mika skonštatoval, že z hľadiska príjmov a výdajov boli v roku 2012 dosiahnuté lepšie výsledky, ako boli očakávané.

R. Doehring uviedla, že predložená správa je veľmi detailná. Informovala, že podľa metodiky nákladov a výnosov skončil RTVS v strate 4,472 mil. €, čo je však o 1,38 mil. € lepšie ako predpokladal rozpočet.

I. Gallo navrhol spojiť prerokovanie tohto bodu spolu s bodom č. 6 „*Stanovisko Rady RTVS k výsledku hospodárenia RTVS v roku 2012 s osobitnou pozornosťou venovanou hospodáreniu RTVS s finančnými prostriedkami poskytnutými na základe zmluvy so štátom*“, keďže sa prelínajú.

Členovia Rady RTVS vyslovili všeobecný súhlas s týmto návrhom.

M. Jesenko, ako predseda Dozornej komisie, odprezentoval stanovisko DK Rady RTVS k výsledkom hospodárenia RTVS. Pozitívnejší hospodársky výsledok oproti rozpočtu bol podľa neho dosiahnutý nielen nečerpaním kapitálových výdavkov, ale aj úsporou na bežných výdavkoch. Pri prostriedkoch zo zmluvy so štátom možno konštatovať pozitívny trend a nedošlo k tomu, že by museli byť vrátené do štátneho rozpočtu nejaké vyššie obnosy.

P. Kubica, člen Dozornej komisie, uviedol, že DK navrhne prijať aj uznesenie s odporúčaniami, ktoré vzišli z prerokovania hospodárskeho výsledku v roku 2012. Ide o oblasť čerpania kapitálových výdavkov a daní z nehnuteľnosti.

I. Gallo predložil návrhy na uznesenia a dal o nich hlasovať:

Uznesenie č. 51/2013:

Rada RTVS v zmysle § 8 ods. 1 písm. h) zákona č. 532/2010 Z. z. o RTVS schvaľuje Účtovnú závierku RTVS zostavenú k 31.12.2012 vrátane návrhu rozdelenia hospodárskeho výsledku nasledovne: hospodársky výsledok RTVS za rok 2012 – stratu vo výške – 4 472 865,57 € v celej výške zúčtovať na ľarchu účtu 428 – *Nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov*, čím sa strata z hospodárenia RTVS v minulých obdobiach zvýši na 29 754 980,71 €.

Rada RTVS zároveň ukladá GR RTVS, aby v súlade s § 19 ods. 12 zákona č. 532/2010 Z. z. o RTVS zabezpečil zverejnenie účtovnej závierky RTVS za rok 2012 v Obchodnom vestníku v zákonom termíne.

Za: 8 / I. Gallo, D. Hushegyiová, J. Chudík, M. Jesenko, M. Kákoš, P. Kubica,
I. Nagy, V. Slovák /

Proti: 0

Zdržal sa: 0

Neprítomný: 1 / M. Kabát /

Uznesenie bolo prijaté.

Uznesenie č. 52/2013:

Rada RTVS v zmysle § 19 ods. 13 písm. c) zákona č. 532/2010 Z. z. o RTVS schvaľuje *Stanovisko k výsledkom hospodárenia RTVS v roku 2012* v predloženom znení, ktoré je ako príloha súčasťou tohto uznesenia.

Uznesenie bolo prijaté.

Za: 8 / I. Gallo, D. Hushegyiová, J. Chudík, M. Jesenko, M. Kákoš, P. Kubica,
I. Nagy, V. Slovák /

Proti: 0

Zdržal sa: 0

Neprítomný: 1 / M. Kabát /

Uznesenie č. 53/2013:

Po oboznámení sa s hospodárením a finančnou situáciou RTVS v roku 2012 Rada RTVS odporúča GR RTVS zamerať sa na nasledujúce oblasti :

- Výrazne zvýšiť tempo čerpania kapitálových výdavkov s cieľom realizácie obnovy zastaraných zariadení a technologických reťazcov a žiada GR RTVS o predloženie strednodobého plánu obnovy majetku. T: do 31.10.2013.

- V súvislosti s výrazným nárastom platby dane z nehnuteľnosti odporúča GR RTVS iniciovať rokovania s príslušnými orgánmi miestnej samosprávy o možnosti oslobodenia alebo zníženia, resp. nezvyšovania súčasnej sadzby dane z nehnuteľnosti.

Za: 8 / I. Gallo, D. Hushegyiová, J. Chudík, M. Jesenko, M. Kákoš, P. Kubica,
I. Nagy, V. Slovák /

Proti: 0

Zdržal sa: 0

Neprítomný: 1 / M. Kabát /

Uznesenie bolo prijaté.

7. Vyhodnotenie plnenia programovej služby za rok 2012 Radou RTVS

I. Gallo informoval, že Vyhodnotenie plnenia programovej služby RTVS za rok 2012 Radou RTVS je rovnako zo zákona povinnou súčasťou Výročnej správy o činnosti RTVS, ktorá bude prerokovaná na májovom rokovaní.

M. Kákoš odprezentoval predložené hodnotenie za televíznu časť. Uviedol, že by sa do materiálu malo ešte doplniť aj to, že sa počas roka vystriedal manažment.

V. Slovák odprezentoval predložené hodnotenie za rozhlasovú časť.

V. Míka skonštatoval, že mal možnosť materiál si preštudovať, za najsilnejšie posolstvo považuje dôraz na dramatickú a detskú tvorbu. Predmetný materiál podľa neho odráža reálnu situáciu minulého roka.

J. Chudík požiadal, aby sa pri prezentovaní materiálu na Výbore NR SR pre kultúru a médiá zakcentovalo, že dramatická a detská tvorba sú dlhodobé veci, ktoré sa nedajú zmeniť zo dňa na deň a súčasný stav padá na vrub predchádzajúcich manažmentov.

I. Gallo predložil návrh na uznesenie a dal o ňom hlasovať:

Uznesenie č. 54/2013:

Rada RTVS v zmysle § 19 ods. 13 písm. b) zákona č. 532/2010 Z. z. o RTVS schvaľuje *Vyhodnotenie vysielať televíznych a rozhlasových programových služieb Rozhlasu a televízie Slovenska za rok 2012* v predloženej znení, ktoré je ako príloha súčasťou tohto uznesenia.

Za: 8 / I. Gallo, D. Hushegyiová, J. Chudík, M. Jesenko, M. Kákoš, P. Kubica,
I. Nagy, V. Slovák /

Proti: 0

Zdržal sa: 0

Neprítomný: 1 / M. Kabát /

Uznesenie bolo prijaté.

8. Vyhodnotenie vysielať RTVS počas Veľkonočných sviatkov

V. Míka odprezentoval predložený materiál.

J. Chudík, ako spravodajca k televíznej časti tohto bodu skonštatoval, že plánované vysielať bolo naplnené, sledovanosť bola slušná a ocenil, že sa tam objavili aj programy pre deti. Nezaznamenal žiadne negatívne ohlasy na vysielať a počas prenosov sa nestala žiadna neplánovaná skutočnosť.

V. Slovák, ako spravodajca k rozhlasovej časti tohto bodu ocenil projekt „Tajomstvá slovenských kostolov“.

I. Gallo predložil návrh na uznesenie a dal o ňom hlasovať:

Uznesenie č. 55/2013:

Rada RTVS prerokovala a berie na vedomie *Vyhodnotenie vysielať RTVS počas Veľkonočných sviatkov* a konštatuje, že vysielať reflektovalo postavenie RTVS ako verejnoprávneho vysielať.

Za: 8 / I. Gallo, D. Hushegyiová, J. Chudík, M. Jesenko, M. Kákoš, P. Kubica,
I. Nagy, V. Slovák /

Proti: 0

Zdržal sa: 0
Neprítomný: 1 / M. Kabát /
Uznesenie bolo prijaté.

9. Sťažnosti a podnety

I. Gallo informoval, že členovia rady majú k dispozícii všetku korešpondenciu a takmer ku všetkým podnetom je priložené aj stanovisko RTVS.

V. Slovák v súvislosti s podnetom poslucháčky požiadal o vysvetlenie, prečo RTVS nevysiela playoff slovenskej extraligy.

V. Mika vysvetlil, že vysielanie playoff je veľký problém z hľadiska plánovania, keďže sa nedá dopredu predpokladať, koľko bude zápasov. Pre budúcnosť je záujem o spoluprácu s hokejovým zväzom.

J. Chudík ocenil vstupy na Rádiu Slovensko počas playoff extraligy. K podnetu od p. Rybanského, ktorý sa týkal rozhlasového vysielania, uviedol, že k nemu Rada RTVS dostala dve odpovede. Odpoveď od šéfa spravodajstva L. Dika vyzerá podľa neho tak, ako má odpoveď vyzeráť, vysvetľuje v nej sťažovateľovi, že nie všetky procesy sú ešte nastavené. Nemôže sa však stotožniť s hodnotením V. Štofánika, riaditeľa Informačných programových služieb SRO, ktorý argumentuje tým, že predostretá kritika je subjektívny názor p. Rybanského.

I. Gallo poznamenal, že osobne má zase väčší problém s odpoveďou od L. Dika. Pokiaľ ide o samotnú sťažnosť, resp. názor Rybanského ako bývalého zamestnanca s podstatnou väčšinou jeho pripomienok súhlasí.

V. Mika navrhol, aby sa táto sťažnosť, a aj podobné, ak prídu, začlenili do rokovania o obsahu vysielania jednotlivých programových služieb, aby sa o tom rokovalo v nejakom kontexte.

I. Gallo súhlasil, zároveň však upozornil, že prerokovanie a vybavovanie podnetov je zákonná povinnosť Rady RTVS.

M. Kákoš sa prikláňa k názoru J. Chudíka a myslí si, že aj nespokojný poslucháč je stále len poslucháč a malo by sa reagovať primeranejšie a nie len konštatovať, že je to jeho subjektívny názor.

I. Gallo poznamenal, že J. Rybanský je bývalý zamestnanec SRO. Považuje jeho podnet za veľmi kvalifikovaný, nie je to len podnet poslucháča. J. Rybanský podľa neho presne zadefinoval problémy a osobne s jeho názorom na 80% súhlasí.

10. Rôzne

V. Mika informoval o podpísaní zmlúv o spolupráci s Rozhlasom a televíziou Vojvodina a s Českou televíziou.

I. Gallo poďakoval prítomným za účasť a ukončil rokovanie Rady RTVS.

V Bratislave 02.05.2013.

Zapísal: Adam Mozolák
tajomník Rady RTVS

Mgr. Igor Gallo
predseda Rady
Rozhlasu a televízie Slovenska

Kompletný zvukový záznam z rokovania Rady Rozhlasu a televízie Slovenska prehľadne usporiadaný podľa prerokovávaných bodov je možné si vypočúť na www.rtvsk.sk

**Stanovisko Rady RTVS k výsledku hospodárenia
Rozhlasu a televízie Slovenska v roku 2012**

Rada RTVS vo vzťahu k hospodáreniu Rozhlasu a televízie Slovenska v roku 2012 konštatuje nasledovné:

Hospodárenie RTVS za rok 2012 predstavuje z hľadiska čerpania rozpočtu príjmov a výdavkov **celkový prebytok vo výške 13 809 489 €** (v porovnaní so schváleným rozpočtom vyšší prebytok o 11 135 602 €) a RTVS hospodárila **so schodkom v metodike ESA 95 vo výške 1 089 791 €** (lepší výsledok oproti rozpočtu o 11 135 602 €). Pozitívny výsledok hospodárenia v porovnaní s rozpočtom RTVS vo vyhodnocovanom období bol dosiahnutý predovšetkým úspornými opatreniami v bežných výdavkoch (plnenie rozpočtu na 95,24 %) a nižším čerpaním kapitálových výdavkov (plnenie rozpočtu na 33,00 %). Pozitívna je skutočnosť, že výpadky v príjmovej časti rozpočtu v objeme 1,3 mil. eur boli plne vykryté úsporami z bežných výdavkov a neskrátili disponibilný objem prostriedkov na kapitálové výdavky, ktoré boli presunuté na čerpanie do roka 2013.

Z hľadiska záväzných ukazovateľov rozpočtu (bežné výdavky, kapitálové výdavky a celkový prebytok a prebytok/schodok RTVS v metodike ESA 95) je možné skonštatovať, že ich čerpanie neprekročilo stanovený ukazovateľ:

v €

Záväzný ukazovateľ rozpočtu RTVS	Rozpočet 2012	Skutočnosť 2012	Rozdiel	Plnenie rozpočtu v %
bežné výdavky	98 984 959	94 276 075	-4 708 884	95,24
kapitálové výdavky	11 570 000	3 818 118	-7 751 882	33,00
celkový prebytok	2 673 887	13 809 489	11 135 602	x
prebytok (+)/schodok (-) v metodike ESA 95	- 12 225 393	- 1 089 791	11 214 399	x

Vo vzťahu k hospodáreniu Rozhlasu a televízie Slovenska s finančnými prostriedkami poskytnutými na základe zmluvy so štátom Rada RTVS konštatuje nasledovné:

Organizačná zložka Slovenský rozhlas

Na základe zmluvy s Ministerstvom kultúry SR č. MK-78/09/M o obsahoch, cieľoch a zabezpečení služieb verejnosti v oblasti rozhlasového vysielania na roky 2010 – 2014 a príslušného Dodatku č.3 MK-116/11/M na rok 2012 v znení Doplnenia č. 3 ev. č. MK – 32/12/M a Doplnenia č. 4 ev. č. MK – 107/2012M na rok 2012 bol RTVS OZ Slovenský rozhlas poskytnutý finančný príspevok zo štátneho rozpočtu:

1. Na výrobu vybraných pôvodných rozhlasových programov vo verejnom záujme v dohodnutom rozsahu, ktoré budú prvýkrát terestriálne odvysielané na rozhlasových programových službách RTVS	vo výške	3 000 000,- €
2. Na uskutočnenie účelových investičných projektov v dohodnutom rozsahu	vo výške	0,- €
3. Na zabezpečenie vysielania do zahraničia v dohodnutom rozsahu	vo výške	1 000 000,- €

Ad 1:

V zmysle čl. I ods. 2, časti „B“ realizovať programový záväzok, ktorého obsahom je uskutočnenie pôvodných programov vo verejnom záujme v rozsahu dohodnutom v dodatku č. 3.

SRo vyrobil 11 838 samostatných pôvodných programov vo verejnom záujme, čo oproti zmluvne dohodnutému záväzku v počte 11 798 programov predstavuje vyššie plnenie zmluvy o 40 programov avšak so zachovaním pôvodne predpokladanej minutáže.

Z celkového počtu 11 838 vyrobených programov bolo prvýkrát terestriálne odvysielaných v príslušných programových službách SRo v roku 2012 celkom 11 045 programov, zvyšok v počte 793 programov bude odvysielaných v roku 2013.

V rámci plánovaného počtu programov v členení podľa druhu programu vo verejnom záujme bolo v programe, ktorý je určený skupinám osôb v nepriaznivej životnej situácii vyrobených 279 programov oproti plánovanému počtu 282, čo je o 3 menej. Za nevyrobené relácie vrátil RTVS alikvotnú časť príspevku v celkovom objeme 341,70 EUR na účet MK SR v stanovenom termíne. Celkové čerpanie príspevku na uskutočnenie pôvodných programov vo verejnom záujme bolo 2 999 658,30 EUR

Ad 2:

V zmysle čl. I ods. 2, časti „C“ uskutočniť účelové investičné projekty v rozsahu dohodnutom v dodatku č. 3.

Zmluvné strany sa v súlade s čl. I., ods.3) zmluvne dohodli, že Rozhlas a televízia Slovenska – organizačná zložka Slovenský rozhlas nebude mať v roku 2012 záväzok realizovať účelové investičné projekty.

Ad 3:

V zmysle čl. I ods. 2, časti „D“ zabezpečiť vysielanie do zahraničia v rozsahu dohodnutom v dodatku č. 3.

Celkové náklady SRo na zabezpečenie vysielania do zahraničia v roku 2012 boli vo výške 1 001 275,63 €.

Organizačná zložka Slovenská televízia

Na základe zmluvy MK - 77/09/M o obsahoch, cieľoch a zabezpečení služieb verejnosti v oblasti televízneho vysielania na roky 2010 – 2014 a Dodatku č.3 MK-114/11/M na rok 2012 v znení Dodatku č.3/A MK – 39/12/M a Dodatku č. 3/B MK – 116/2012 M boli RTVS – organizačnej zložke Slovenskej televízii z rozpočtu Ministerstva kultúry SR v roku 2012 poskytnuté finančné prostriedky vo výške 10 000 000 €, ktoré boli určené:

1. na úhradu nákladov spojených s uskutočnením nových pôvodných televíznych programov vo verejnom záujme

- projekty vo vlastnej výrobe 8 705 800,00 €
- koprodukčné projekty 1 294 200,00 €

Finančné prostriedky boli pripísané na účet RTVS v troch splátkach v zmysle zmluvy.

Ad 1:

Vyhodnotenie plnenia rámcovej zmluvy v rozsahu dohodnutom v Dodatku č. 3 – časť B – špecifikácia programového záväzku na rok 2012.

Z celkovej poskytnutej sumy vo výške 10 000 000,00 € sa vyčerpali do 31.3.2013 finančné prostriedky vo výške 9 994 400,00 € (v štruktúre 8 700 200,00 € na projekty vo vlastnej výrobe a 1 294 200,00 € na koprodukčné projekty). Finančný príspevok nerealizovaných 2 častí v rámci projektu vo vlastnej výrobe č. 29 Práca pre teba – magazín v sume 5 600,00 EUR boli vrátené v zmysle zmluvných podmienok na účet Ministerstva kultúry v riadnom termíne.

Vyhodnotenie vysielania televíznych a rozhlasových programových služieb Rozhlasu a televízie Slovenska za rok 2012 Radou RTVS

Rozhlas a televízia Slovenska ako vysielateľ zo zákona má povinnosti vo vzťahu k vysielaniu televíznych a rozhlasových programových služieb, ktoré mu vyplývajú zo zákona č. 532/2010 Z. z. o Rozhlase a televízii Slovenska v znení neskorších predpisov a povinnosti vyplývajúce zo zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách v znení neskorších predpisov:

VYHODNOTENIE PLNENIA ZÁKONNÝCH POVINNOSTÍ VO VYSIELANÍ RTVS

Zákon č. 532/2010 Z. z. o Rozhlase a televízii Slovenska v znení neskorších predpisov:

Rada RTVS na základe predložených informácií a štatistík o odvysielanom programe konštatuje, že Rozhlas a televízia Slovenska plnil svojim vysielaním dvoch televíznych programových služieb a deviatich rozhlasových programových služieb ustanovenia § 3 zákona č. 532/2010 Z. z. o poslaní RTVS, ako aj ustanovenia § 5 ods. 1 zákona č. 532/2010 Z. z. hlavnej činnosti RTVS.

Televízne programové služby: Jednotka a Dvojka

Rozhlasové programové služby: Rádio Slovensko, Rádio Regina, Rádio Devín, Rádio_FM, Rádio Patria, Radio Slovakia International, Rádio Klasika, Rádio Litera a Rádio Junior.

Zákon č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii:

Plnenie ukazovateľov vyplývajúcich zo zákona č. 308/2000 Z. z. na Jednotke za rok 2012

Povinnosti v zmysle Zákona 308/2000 Z.z.	Jednotka			
	skut. v hod.	skut. v %	min. podiel	rozdiel
Európska tvorba (v zmysle zákona)	6 066,1	86,4%	50%	36,4%
Nezávislá európska tvorba	1728,8	24,6%	20%	4,6%
Program vo verejnom záujme	5 174,1	58,9%	50%	8,9%
Program sprevádzaný skryt. alebo otvorenými titulkami	4952,7	61,6%	50%	11,6%
Program tlmočený do posunkovej reči nepočujúcich	373,7	4,7%	3%	1,7%
Program sprevádzaný hlasovým koment. pre nevidiacich	1822,9	22,7%	20%	2,7%

Plnenie ukazovateľov vyplývajúcich zo zákona č. 308/2000 Z. z. na Dvojke za rok 2012

Povinnosti v zmysle Zákona 308/2000 Z.z.	Dvojka			
	skut. v hod.	skut. v %	min. podiel	rozdiel
Európska tvorba (v zmysle zákona)	4 506,4	97,1%	50%	47,1%
Nezávislá európska tvorba	1073,0	23,0%	20%	3,0%
Program vo verejnom záujme	6 661,4	91,2%	50%	41,2%
Program sprevádzaný skryt. alebo otvorenými titulkami	3561,4	54,1%	50%	4,1%
Program tlmočený do posunkovej reči nepočujúcich	672,3	10,3%	3%	7,3%
Program sprevádzaný hlasovým koment. pre	1759,4	26,8%	20%	6,8%

Rada RTVS na základe predložených informácií o odvysielanom programe konštatuje, že Rozhlas a televízia Slovenska v roku 2012 plnil svojím vysielaním povinnosti vysielateľa verejnej služby definované v zákone č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách v znení neskorších predpisov.

Prezentované vyhodnotenie vysielania mapuje obdobie, v ktorom prišlo k zmene manažmentu RTVS. K zmene programového nastavenia a vysielacej štruktúry prišlo teda až v poslednom štvrtroku 2012.

ROZHLASOVÉ PROGRAMOVÉ SLUŽBY

Rádio Slovensko

Program Rádía Slovensko, nášho najpočúvanejšieho okruhu, bol poznamenaný najmä nástupom nových prvkov vo vysielacej štruktúre od februára 2012. Ich cieľom bolo ešte viac upevniť a stabilizovať spravodajsko-publicistický formát vysielania. V tomto smere môžeme hovoriť o „jasnej tvári“ okruhu. Program prirodzene stál najmä na prúdovom vysielaní, v ktorom okrem informácií bola ponúkaná hudba v relatívne zdarne vyladenom formáte. Jeho rozsah sa zväčšil o niekoľko hodín (19:00 - 22:00 a 00:00 - 05:00), pričom skutočnosť, že Rádio Slovensko ako jediná rozhlasová stanica na našom území vysielala v noci naživo, nielenže zvyšuje jeho atraktívnosť, ale je to aj operatívna služba verejnosti, pohotovosť z hľadiska akýchkoľvek nepredvídaných udalostí a potreby rýchleho informovania.

V podstate možno konštatovať, že program nielenže plnil povinnosti, ktoré vysielateľovi plynú zo zákona, ale bol splnený aj z hľadiska vnútorného plánovania. Udržanie svojho podielu „na trhu“ slovenských rozhlasových staníc ukázalo na jednej strane správne smerovanie okruhu v sledovanom období, na druhej strane i perspektívu rastu, čo prezentoval najmä ranný „prime-time“. Nové dramaturgické námety vysielanie vhodne obohatili a ukázali univerzálny rozmer okruhu.

V druhom roku spojenia s televíziou sa synergický efekt vo vysielaní pozitívne prejavil najmä pri predčasných voľbách do NR SR (volebné štúdio) na jar a v projekte Advent 2012 v decembri. Na druhej strane propagácia vysielania STV bola už na hornej hranici únosnosti. Na hranici únosnosti možno poňmať i vlastnú identifikáciu s neustále sa opakujúcim jedným hudobným motívom varioványm síce rôznym spôsobom, ale znejúcim príliš často.

Samotné vysielanie správ sa denne dotýkalo priemerne 3 hodín a 16 minút. Percentuálne tento čas narástol o 0,6% najmä na úkor publicistiky (pokles o 0,4%). Veľmi pozitívne pôsobil pravidelný hodinový rytmus, ktorý sa dosiahol i v nedeľnom predpoludní. Pre poslucháča to znamená výbornú „železnú košeľu“. Na druhej strane ak sa „nič nové nedeje“ a redaktor nie je schopný správu preformulovať, obohatiť, doplniť, atď., môže ho tento rytmus i „otravovať“. Čo bolo ešte markantnejšie v pracovné dni počas polhodinového spravodajského rytmu. Ak je pre okruh charakteristická relatívne dlhá poslucháčska vernosť, bola by škoda stratiť ju práve v tom, kde je Rádio Slovensko silné. Chudobnosť správ (najmä Rádiožurnálu) bola okrem týchto profesionálnych zaváhaní spôsobená i nedostatkom živých (nie telefonických) nahrávok, malým počtom zahraničných korešpondentov a obmedzenosťou zdrojov agentúrnych správ.

Problém kolísania kvality sa okrem spravodajstva prejavoval i v informáciách o počasí, v službách motoristom, športovcom a v náboženských programoch.

Vysokú dokumentačnú úroveň priniesol pôstny cyklus v ktorom bolo poslucháčom priblížených 40 slovenských kalvárií a krížových ciest. Najmä menej známe mohli popri populárnych objektoch nielen vyniknúť, lež aj upútať a povzbudiť poslucháčov k poznávaniu Slovenska. Predstavenie týchto krásnych diel slovenskej architektúry a výtvarného umenia patrilo k najvýraznejším prvkom verejnoprávnosti inštitúcie.

Podobný rozmer verejnej služby, avšak z hľadiska nedávnej histórie, mal 330 dielny seriál, ktorý prostredníctvom autentických archívnych nahrávok dennodenne dokumentoval dianie

v roku 1992, predchádzajúcom prvý rok samostatnej Slovenskej republiky. V korešpondencii s 48 dielnym cyklom „Na ceste k samostatnosti“, ktorý mapoval i oveľa dávnejšiu históriu ponúkol okrem vzdelanostnej a poznávacej úrovne i motívy k zdravému patriotizmu.

Európsky rozmer vysielania okruh zabezpečil prezentáciou miest, ktoré sa v ostatných 8 rokoch stali hlavnými mestami kultúry „starého kontinentu“. Vysielanie reflektovalo i Európsky rok aktívneho starnutia a solidarity medzi generáciami, kde zaujímavo predstavilo život seniorov v krajinách Únie a prístup ich samých, ale aj spoločnosti k aktívnemu starnutiu.

Rádio Regina

Rádio Regina rozšírilo vo februárovej prestavbe autonómne vysielanie a po prvý raz vysielali všetky tri okruhy nepretržite svoj vlastný, 12 hodinový regionálny program s výnimkou ranných správ a striedavého vysielania Žurnálu.

Podobne ako hlavný okruh, i regionálne okruhy splnili povinnosti, ktoré vysielateľovi plynú zo zákona, aj z hľadiska vnútorného plánovania. Udržovali si aj svoje miesto v počúvanosti, najmä z hľadiska východného a stredného Slovenska. Práve v týchto oblastiach sa dal sledovať vzrast obojstranného záujmu o dianie v regiónoch. Redaktori ho totiž mohli mapovať i na základe tipov poslucháčov, ktorí vysoko oceňujú tento záujem verejnoprávneho média o ich každodenný život a miestne problémy i radosti. Tento rozmer vo vysokej miere napomáha budovaniu obrazu okruhov ako „regionálneho rádia rodinného typu“.

Medzi pozitívne prvky podporujúce definovaný charakter okruhov patrí i zväčšenie priestoru pre spravodajstvo, šport, publicistiku a náboženské programy. Práve informovanosť o udalostiach v regióne a ich spoločné prežívanie či už prostredníctvom priamych prenosov, reportáží, alebo záznamov stmelovalo poslucháčsku základňu regionálnych okruhov okolo toho „svojho“. Pričom treba vysoko oceniť široké spektrum záujmu redaktorov (od folklóru cez náboženstvo, umenie až po turistiku a šport), čo odráža i širokospektrálnosť života človeka mimo hlavného mesta a hlavných okruhov mediálneho, či politického záujmu. Práve sledovanosť regionálnych okruhov ukazuje, že náš poslucháč nežije len tým, čo sa mu centrálné ponúkne, ale má i „svoj“ život okolo seba, vo svojom „malom svete“ kde tvorí i hodnotí, k čomu vysielanie týchto okruhov v nemalej miere pomáhalo. Trochu rozpačito v tomto smere pôsobil „západoslovenský“ okruh, s nevyjasnenou cieľovou skupinou. Druhým nevyjasneným prvkom bolo zníženie percenta vysielaných hudobných programov nielen na úkor vyššie uvedených skutočností, lež i na úkor umeleckých a dramatických programov. Niežeby cieľovej skupine okruhov nepatrili, no ich vysoký podiel môže zahmlievať charakter okruhov, veď poslucháč je na ne zvyknutý a prioritne ich očakáva z iného „Rádia“ RTVS.

Okrem už klasického mapovania folklórnych podujatí treba oceniť i priamy prenos „Panorámy majstrov“ z Bratislavy v rámci Dní majstrov ULUVu a osláv Dňa ústavy. Zaujímavo vyznieva i Hrušovský rekord v nepretržitom speve ľudových piesní. Zapojenie sa do projektov Noci divadiel a Noci kostolov spolu s mapovaním dôležitých výročí a slávností zvýraznilo snahu týchto okruhov fungovať v duchu verejnej služby ľudu a krajine.

Región však patrí i do širšieho celku, čo okruhy potvrdili vysielaním projektov v rámci Európskeho roka aktívneho starnutia a medzigeneračnej solidarity. Na jednej strane v cykle Aula Európy Rádio predstavilo možnosti vzdelávania seniorov v krajinách Európskej únie; na druhej v Rozhlasovej akadémii III. veku vzdelávalo vlastných poslucháčov. Práve zapojenie množstva univerzít a fakúlt reflektovalo vyššie uvedenú širokospektrálnosť poslucháča i rozptýlenie „rozumu Slovenska“ na celé jeho územie.

Rádio Devín sa v roku 2012 poslucháčom prezentovalo ako programová služba, ktorá je určená pre náročného poslucháča. Vo svojom vysielaní prezentovalo najdôležitejšie kultúrne a umelecké udalosti, ktoré sa uskutočnili u nás a vo svete. V jeho programovej štruktúre mali svoje miesto aj analytické pohľady na dôležité problémy, ktoré riešia odborníci v oblasti spoločenských a prírodných vied. Zreteľnou ambíciou dramaturgie tejto verejnoprávnej programovej služby je odpútať sa od predstavy, že v jeho vysielaní ide len o prezentovanie vážnej hudby. I keď práve tento typ hudobnej produkcie logicky predstavuje najvýraznejšiu časť vysielacieho priestoru. Veľmi cenná je aj prezentácia slovenskej vážnej hudby všetkých žánrov a období, predstavovanie mladých slovenských interpretov, skladateľov a orchestrov.

Pri počúvaní je zrejme aj snaha, že sa dramaturgia snaží pripraviť štruktúru tak, aby sa poslucháč vedel presnejšie orientovať, kedy sa vysiela program, ktorý je zameraný na hudbu alebo literatúru. Vytvára sa tak potrebný poslucháčsky návyk.

Rádio Devín sa dnes javí podľa prieskumu ako mestské rádio, ktoré počúvajú predovšetkým poslucháči od 40 do 80 rokov. Ide o poslucháčov, ktorí ho preferujú roky a programové zmeny, ktoré rádio modernizovali a modernizujú im neprekážajú. Z bližšej analýzy dostupných dát /MML-TGI/ vyplýva, že Rádio Devín by mohlo zaujímať oveľa väčšiu skupinu mestských ľudí, vzdelanejších – stredná škola s maturitou a vysoká škola, bez rozdielu veku. Problematickou sa však ukazuje najmä dĺžka počúvania tejto programovej služby, ktorá dosahuje v rámci prieskumov počúvanosti priemerné hodnoty. Zvýšiť dĺžku počúvania musí byť dôležitým prvkom pri príprave a zostavovaní programovej štruktúry. Dôležité je aj výraznejšie propagovanie niektorých jedinečných programových aktivít – vysielať operných predstavení naživo zo svetových operných scén, výnimočných hudobných ale aj literárnych hodnotných diel, napr. jedinečný cyklus prezentovania významných literárnych pamiatok z minulosti Parnas, ktorý je doplnený diskusiou odborníkov, alebo nový programový cyklus Rockové verše v interpretácii Róberta Rotha.

Rádio Devín zachováva na dennej báze základnú štruktúru tak ako je to odsúhlasené Radou RTVS v Programovom koncepte RTVS na rok 2012.

Rádio FM

Programová služba RTVS – Rádio_FM je hudobné rádio s presahom do kultúrneho priestoru orientovaného na náročnejšieho mladšieho poslucháča.

V roku 2012 Rádio_FM rozšírilo, skvalitnilo obsah vysielať a spustilo webovú stránku radiofm.sk. Dramaturgia počas roka postupne upravovala hudobný formát vysielať tak, aby sa vysielať obohatilo najmä o staršie nahrávky skladieb, ktoré ovplyvnili progresívne smerovanie vývoja našej, európskej, ale aj svetovej hudobnej scény. Vysielať sa obohatilo o nové, najmä slovné formáty, ktoré vhodnou formou informujú poslucháčov nielen o hudbe, ale aj o dôležitých udalostiach, ktoré zaujímajú túto špecifickú cieľovú skupinu.

Stále dôležitejšou súčasťou komunikácie s poslucháčmi tejto cieľovej skupiny je využívanie moderných online možností. Rádio_FM skvalitnilo najmä podcasty, ale v dennom vysielať by táto komunikácia mala byť výraznejšia a bohatšia. Naďalej pretrvávajú problémy v oblasti hovoreného slova, resp. jeho obsahu, ktorého dramaturgia je veľmi úzko zameraná a akoby sa jej nedarilo mapovať všetky dôležité témy a udalosti, ktoré by mohli priniesť tejto programovej službe nových poslucháčov. Rádio_FM má svoje nezastupiteľné miesto vo vysielať RTVS, avšak by bolo vhodné jednoznačnejšie zdefinovať hranice formátu tejto programovej služby.

Rádio Patria

Redakcia maďarského vysielať

V RMV v roku 2012 nastali veľké zmeny, ktoré mali svoje klady ale aj nedostatky. Denné 12 hodinové vysielať sa zmenilo na prúdové, dominovali v ňom najmä informačné formáty, vyplniť ho kvalitným programom však niekedy znamenalo značné ťažkosti. Kvôli malému počtu skúsených redaktorov resp. nástupu mladých neskúsených vo vysielať sa často vyskytli chyby súvisiace s neodbornosťou (zastaralé správy, príliš časté reprízy, nesprávna výslovnosť, ad hoc rozhovory). Povinnosťou vedenia Rádía Patria by malo byť odstránenie týchto nedostatkov aj vzhľadom na to, že počúvanosť vysielať stúpila na 2,5 násobok (120-130 tisíc) predošlých rokov. Niekoľko mesiacov „hostovali“ v RP dvaja významní redaktori z Kossuth Rádió, spolupráca s nimi znamenala najmä pre začínajúcich moderátorov značný odborný rast. Víkendové blokové programy RMV boli zamerané na kultúrnu, hudobnú a literárnu tematiku. Ich kvalita je primeraná, zdôrazňujú verejnoprávny charakter vysielať. Taktiež verejné nahrávky z významných kultúrnych podujatí maďarskej národnosti na Slovensku. Podľa Zmluvy so štátom sa v RP vyrobilo a odvysielať 5 pôvodných rozhlasových hier, z toho jedna pre mládež, napriek tomu je podiel dramatického programu

vo vysielaaní RP veľmi nízky (0,7%). Počas minulého roka RMV pripravila do prúdového vysielaania alebo ako mimoriadne relácie programy na všetky štátne sviatky a iné historické udalosti.

Redakcia maďarského vysielaania spravila veľký krok k „modernizácii“, treba však venovať väčšiu pozornosť mladým redaktorom, tým napomôcť ich odbornému rastu a skvalitneniu vysielaania.

Redakcia národnostného vysielaania

V roku 2012 sa vyriešil problém externých spravodajcov z významných miest východného Slovenska obývaných Rusínmi a Ukrajincami, výsledkom čoho bolo obsahové posilnenie rusínskych a ukrajinských Rádionovín. Podľa vedenia Rádia Patria sa jeho vysielaací čas (19.00-20.00) môže prehodnotiť, ak sa relácia dostane na žiaducu úroveň. Skoré vyriešenie tohto problému očakávame od vedenia RP tak, ako aj „skvalitnenie a zatraktívnenie“ umeleckých a literárnych programov. Pozitívne hodnotíme, že sa osvedčilo vysielaanie gréckokatolíckych bohoslužieb v pásme Cirkevná nedeľa na Regine a že došlo k dohode s pravoslávnyimi predstaviteľmi o zaradení pravoslávnej liturgie do tejto štruktúry. Podporujeme ďalšiu spoluprácu RTVS s Rómskym mediálnym centrom (MECEM) aj vzhľadom na kvalitné relácie vyrobené tak pre televízne ako aj pre rozhlasové vysielaanie.

Redakcia národnostného vysielaania – podľa jeho vedenia - je pripravená na zmenu vo vysielaaní informačných formátov. Očakávame pozitívne výsledky týchto zmien v počúvanosti NEV.

Radio Slovakia International

Programová služba RSI do roku 2012 vysielaala na krátkych vlnách do celého sveta, pre príliš vysoké prevádzkové náklady sa spôsob vysielaania zmenil. Nemá dostatočne samostatnú webovú stránku, hoci je to žiaduce, lebo so svojimi poslucháčmi vie udržiavať kontakty týmto spôsobom. Momentálne vysiela do Ruska na stredných vlnách a do Európy na FM frekvenciách denne svoje 30 minútové programy v jazykoch: anglickom, nemeckom, francúzskom, španielskom, ruskom a slovenskom. Okrem vlastných materiálov redaktori spracovávajú aj príspevky z Rádia Slovensko a Rádia Regina, spolupráca a programová výmena medzi okruhmi je dobrá. Polhodinová relácia obsahuje správy, aktuálnu tému dňa a publicistiku. Paleta odvysielaaných tém je široká: od domácich (slovenských) politických udalostí k európskym otázkam a postojom slovenskej politickej scény k nim a od slovenskej ekonomiky k zahraničným investíciám... Každodenné otázky slovenskej spoločnosti vo všeobecnosti, cestovný ruch ako lákadlo pre cudzincov alebo slovenské knižné tituly, ktoré vyšli v preklade v jazykoch relácií RSI sú témami polhodinoviek. Krajanská sekcia pripravuje relácie pre zahraničných Slovákov, minulý rok na tematický deň zmapovala život krajanov vo Vojvodine, v Maďarsku, na Ukrajine, v Amerike, Austrálii, vo Švédsku. RSI propaguje Slovensko v úplnej šírke diania, preto má nezastupiteľné miesto vo vysielaaní RTVS.

Rádio Klasika

Programová služba Rádio Klasika zameraná výlučne na klasickú hudbu má ustálenú 24 hodinovú vysielaáciu štruktúru, svojich stálych poslucháčov ako aj spolupracovníkov. Je chvályhodné, že v roku 2012 v programe Musica Slovaca odzneli aj archívne nahrávky Symfonického orchestra Slovenského rozhlasu ako aj nové skladby od mladej generácie slovenských skladateľov.

Rádio Litera

Táto 24 hodinová umelecká programová služba je prístupná cez internet, zameraná na náročného intelektuálneho poslucháča. Ponúka rôznorodé žánre literatúry, využívajúc aj archív Slovenského rozhlasu. Hudba má vo vysielaaní doplnkovú funkciu a relaxačný charakter. Aj vzhľadom na vysokú úroveň relácií má táto programová služba opodstatnenie vo vysielaaní RTVS.

Rádia Junior

24 hodinová digitálna programová služba pre najmenších (do 10-12 rokov) si vytýčila za cieľ priblížiť deťom umenie, literatúru a hudbu. Stojí za zváženie, či program odvysielaný v nočných hodinách má nejaký dosah na túto vekovú kategóriu resp. kto je prijímateľom tohto programu.

TELEVÍZNE PROGRAMOVÉ SLUŽBY

Programová služba Jednotka

Prvý program RTVS - Jednotka - je svojou programovou skladbou orientovaná na väčšinového diváka a už dlhodobo sa profiluje ako okruh, ktorý svojou pestrosťou a univerzálnou programovou skladbou chce osloviť každého diváka. V minulosti mala pomerne stabilnú divácku obec s priemerným 14% podielom, no od roku 2011 nastal prudký pokles sledovanosti, ktorý sa v roku 2012 pohyboval na úrovni 8% share. Tento divácky prepád nebol daňou za dôslednejšie plnenie programových princípov verejnoprávneho média a uvádzaním väčšieho podielu programov vo verejnom záujme, ale celkovou stratou dôvery divákov vo verejnoprávnu televíziu, deštrukciou programových schém a znížením vlastnej výroby. Diváckou atraktivitou Jednotka nedokázala konkurovať komerčným televíziám, no ani vytvárať voči nim alternatívu odlišnou dramaturgiou a programovou skladbou. Tento klesajúci trend sa koncom roka 2012 zastavil, sledovanosť mierne stúpla, ale obnoviť divácku vernosť okruhu potrvá určite dlhší čas a bude si vyžadovať z programového hľadiska presné strategické rozhodnutia.

Nosnými piliermi vysielania na jednotke boli dramatika, publicistika a hudobno-zábavné programy. Treba povedať, že dramatika bola prevažne zastúpená zahraničnými akvizíčnými titulmi, podiel publicistiky zvýšili predčasné parlamentné voľby a hudobno-zábavný žáner posilnil najmä Advent 2012, ktorý sa stal nosným projektom záverom roka.

Z pohľadu zákonom stanoveného podielu programov vo verejnom záujme splnila RTVS aj na okruhu STV1 (Jednotka) jednotlivé ukazovatele, v niektorých ich aj prekročila. Problémom sa javí pomerne veľká diferencia medzi plánom a skutočnosťou pri uvádzaní niektorých programových typov, čo však môže byť spôsobené i zmenou manažmentu v polovici roka 2012 a teda aj prekoncipovaním niektorých programových priorít.

Programová služba Dvojka

Programové zameranie aj vysielacia štruktúra Dvojky v podstate nadväzovala na predchádzajúce obdobie teda rok 2011. Programové ciele sa sústredili na zvyšovanie kvality pre náročného diváka a aj špecifického diváka v súlade s požiadavkami verejného záujmu. V oboch smerovaniach išlo o princíp naplňovania verejnoprávneho obsahu vysielania a spolu s ďalšou zložkou, ktorou bol šport, bolo vo vysielaní dosiahnutých skoro 90% programu vo verejnom záujme. To sa aj podarilo, vysielanie je, zdá sa, naozaj dobre postavené, ale problémom Dvojky sa paradoxne stala Trojka. Zrušením vysielania športovej Trojky sa väčšina športu presunula na Dvojku, keďže išlo o významné podujatia verejného záujmu (Letné olympijské hry v Londýne, Majstrovstvá sveta v hokeji, Majstrovstvá Európy vo futbale, Fed cup, F1, Liga majstrov, Európska futbalová liga, Tour de France ...) . Tento atraktívny šport však neustále narúšal programovú štruktúru vysielania a samozrejme tým aj koncepcnú snahu skvalitňovania skladby programu vedením Dvojky. Jednoznačné a čitateľné skvalitnenie dramaturgickej práce (aj zlepšeným nákupom programov ale najmä utváraním rôznorodých dlhodobo profilovaných zaujímavých tematických celkov predovšetkým v *Kinoklube*, ale i v nadväzujúcich dokumentárnych sériách), bolo znehodnotených práve športom. Táto skutočnosť je demotivujúca pre dramaturgiu a tento problém treba riešiť, lebo Dvojka má v sebe väčší potenciál rastu diváckej sledovanosti ako Jednotka. Ďalší problém, ktorý musí vedenie RTVS riešiť, je redakčná práca na relácii *Večer pod lampou*.

Reklama, či ak chcete PR alebo promovanie programov Dvojky by sa malo rozšíriť a skvalitniť. Množstvo folklórnych festivalov po celom Slovensku jednoznačne napovedá, aký veľký záujem je o folklór. Tento rozšírený záujem treba reflektovať aj vo vysielaní a rozšíriť ho aj o národnostný folklór. Takisto treba rozšíriť pôvodnú detskú tvorbu, zamerať sa na výrobu a vysielanie kvalitných dokumentov o ešte žijúcich skutočných osobnostiach

Slovenska a o historických osobnostiach a najmä dejinách, ktoré sa viažu k Slovensku. To sú programy, ktoré na obrazovku neprinášajú komerčné televízie a sú v súlade s napĺňaním verejnoprávneho obsahu vysielania.

Dramatické programy :

Dramatika v roku 2012 tak, ako v predchádzajúcich rokoch, bola najväčšou mierou zastúpená akvizícnymi filmami a seriálmi, výroba a vysielanie pôvodnej dramatickej tvorby má iba marginálny charakter, i napriek tomu, že prostriedky alokované pre televíziu formou Zmluvy so štátom by mali primárne podporiť i tento finančne najnáročnejší segment televíznej tvorby. V minulom roku (najmä v jeho prvej polovici počas riadenia predchádzajúceho manažmentu) televízia programovo rezignovala na výrobu dramatických programov, hoci boli súčasťou programového konceptu.

Na programovom okruhu Jednotka v najsledovanejšom vysielacom čase dominovali najmä romantické filmy a seriály, programový okruh Dvojka sa v oblasti vysielania dramatickej tvorby dlhodobo profiluje a orientuje smerom na náročného diváka. Treba povedať, že vo vysielaní Dvojky sa vďaka tejto orientácii objavilo viacero umelecky pozoruhodných filmových diel najmä z európskej proveniencie. Cykly Eurokino, Na križovatke SK + CZ, Kino na Dvojke a Filmový klub poskytujú už dlhodobo alternatívu voči populárne orientovanej ponuke filmových akvizícií komerčných televízií. Treba oceniť i to, že tieto cykly majú koncepčne budovanú skladbu, blokovo ponúkajú profily významných režisérov, žánrov a pod. Vo vysielaní akvizíčných filmových titulov na Jednotke bola od začiatku roka zrejma vyčerpanosť kvalitných diel, ponuka premiérových titulov sa neustále zužovala. Posledný štvrťrok 2012 znamenal evidentný kvalitatívny posun, začali sa objavovať na obrazovke kvalitné filmy, európske i americké, ktoré boli ocenené na medzinárodných fórach. Tieto skutočnosti poukazujú na to, že i v oblasti akvizícií filmovej tvorby musí RTVS pracovať koncepčne, cielene, nezamieňať kvantitu za kvalitu a najmä kontinuálne dobudovávať svoj archív a pripravovať v predstihu dabing.

Pôvodná dramatická tvorba bola vo vysielaní už tradične reprezentovaná reprízami z archívu STV a v reprízach uvedených záznamov divadelných predstavení. Dlhodobé a permanentné znižovanie podielu výroby a vysielania v programovom type dramatika je každoročne zapríčinené redukciami výroby v dôsledku ekonomickej situácie vynútenej nedostatkom finančných zdrojov na jej krytie. O to viac znepokojuje fakt, že prostriedky vyčlenené v Zmluve so štátom na tento segment výroby boli presunuté na iné programové typy a že predchádzajúci manažment zanedbal dramaturgickú a autorskú prípravu takýchto projektov. Až ku koncu roku sa dostal do výroby (i keď do vysielania až začiatkom roku 2013) pôvodný sitkom, no viac v pozícii náhradného riešenia pod tlakom nevyčerpaných prostriedkov.

Z titulov pôvodnej dramatickej tvorby treba spomenúť premiérové odvysielanie štyroch komorných televíznych filmov z cyklu Filmoviedky. Ide o nedokončený cyklus (pôvodne malo byť vyrobených 10 filmov, v skutočnosti sa vyrobili 3 v roku 2011 a 4 v roku 2012), ktoré kvôli tejto rozdrobenosti neboli vnímané ako cyklus, spojený tematicky i formálne. Okrem štyroch Filmoviedok odvysielala televízia i niekoľko slovenských filmových diel, na ktorých sa koprodukčne podieľala (Čerešňový chlapec, Cigáň, Tanec medzi črepinami). Žiaľ, sledovanosť pôvodných televíznych diel je pomerne nízka, často pod priemerom stanice. Problém môže spočívať v ich nedostatočnom promovaní, v nesprávnom odhade tém z pohľadu diváckej atraktivity, no najmä v strate diváckeho návyku pre tento typ programov. Skrátka, ak televízia uvedie pôvodné dramatické dielo iba sporadicky, nemožno očakávať, že nájde i patričnú divácku odozvu.

V oblasti premiérového vysielania záznamov divadelných predstavení zostala RTVS mnoho dlhá. Tri premiérové tituly nemohli ani zďaleka zachytiť to najvýznamnejšie, čo sa v slovenskom divadelníctve objavilo. Chýba napríklad ambícia priblížiť verejnosti predstavenia ocenené Dorskami, zaznamenanie inscenácií hier slovenských autorov, výnimočné herecké osobnosti a pod. Tento deficit by v nasledujúcom období mala RTVS dohnať, a záznamy divadelných inscenácií plánovať koncepčne.

Z celoročného pohľadu na vysielanie dramatickej tvorby nemôže Rada RTVS vysloviť spokojnosť. Najmä pôvodná tvorba sa dostala na okraj záujmu, neboli využívané zdroje (Zmluva so štátom) na jej výrobu, chýbala väčšia koncepcnosť, systematické narábanie s archívom, kvalifikovaný a premyslený nákup akvizícií, príprava dabingov.

Šport :

Vysielanie športových prenosov patrí nespochybniteľne k hlavným a tradičným programovým dominantám verejnoprávneho média. Je preto pochopiteľné, že aj v roku 2012 v televíznom vysielaní RTVS na oboch okruhoch neraz dominovali športové eventy, aj vzhľadom na to, že rok 2012 sa niesol v znamení dvoch významných podujatí – EURA 2012 vo futbale a majstrovstiev sveta v hokeji i vďaka úspechu slovenskej hokejovej reprezentácie. Okrem týchto podujatí ponúkla Slovenská televízia množstvo ďalších atraktívnych športových prenosov – MS v krasokorčuľovaní, Fed cup, futbalovú Ligu majstrov, Európsku ligu a iné.

Otázkou aj pre budúcnosť ostáva, či by v dohľadnom čase nebolo účelné obnoviť vysielanie samostatného športového kanála. Aj v roku 2012 svojou nepravidelnosťou vstupovali športové prenosy deštruktívne do vysielania Jednotky a najmä Dvojky, kde narúšali vysielanie cyklických relácií. Rozšírenie o takúto programovú službu by zároveň mohlo priniesť na obrazovku verejnoprávnej televízie i menej frekventované športy a väčší podiel športových magazínov.

Vcelku možno konštatovať, že šport v televíznom vysielaní RTVS bol zastúpený adekvátne a kvalita prenosov bola zabezpečená na profesionálnej úrovni. Potvrdením je i získanie ocenení v ankete OTO 2011 pre športového kometátora Marcela Merčiaka.

Zábavné a hudobné programy :

Zábavné a hudobné programy tvoria divácky najatraktívnejší segment televízneho vysielania. Preto aj z pohľadu na rok 2012 je zrejmé, že mu oba manažmenty RTVS venovali zvýšenú pozornosť. Na oboch okruhoch poskytovali zábavné a hudobné programy pomerne pestrú škálu, ktorá vyvrcholila koncom roka uvedením výnimočného projektu Advent 2012, ktorý po prvý raz za posledné roky využil synergiu Jednotky aj Dvojky.

Väčšinu zábavných a hudobných programov tvorili vo vysielaní licencované programy (5 proti 5, Taxík, Pošta pre teba) a programy, ktoré vo vysielaní presahujú z predchádzajúcich období či rokov. Okrem pôvodného Adventu 2012 teda RTVS nedokázala v oblasti televíznej zábavy vygenerovať vlastné formáty. Vo vysielaní absentoval veľký zábavno – súťažný typ show-programu, a hoci štyri veľké adventné programy na Jednotke čiastočne satureovali tento typ televíznej zábavy, predsa len boli svojím charitatívnym zameraním kdesi inde. A tak veľké zábavné programy nahradili prenosy z jednorázových eventov – OTO, Krištáľové krídlo, Cena Tatrabanky a iné. Vzhľadom na budúce obdobia ostáva aktuálna potreba zaoberať sa otázkou vývoja nových zábavných formátov.

Už dlhé obdobie tvoria dominantu televíznej zábavy cyklické relácie – na Jednotke Pošta pre teba, na Dvojke Anjeli strážni, ktoré si udržiujú štandardne nadpriemernú sledovanosť. Legendy popu v roku 2012 pokryli vo vysielaní takmer 20 večerov s kolísajúcou úrovňou i sledovanosťou – rozhodnutie ukončiť pre rok 2013 tento formát sa vidí preto racionálne.

Okrem cyklických hudobných a hudobno-zábavných relácií (zväčša vysielaných na Dvojke) odvysielala RTVS niekoľko pozoruhodných koncertov, najmä v poslednom období vidieť záujem zaradiť aj hudbu pre náročnejších divákov. Za najzávažnejší počin však možno nesporne považovať cyklus Advent 2012. I napriek krátkemu času na prípravu dokázala RTVS tento náročný projekt profesionálne zvládnuť a ponúknuť širokú paletu interpretov, hudobných telies, ale aj osobností. Že sledovanosť projektu celkom nenaplnila očakávania nie je vinou slabého promovania či kvality, ale skôr obrazom nízkej kultúrnej úrovne slovenského diváka. To však neznamená, že na podobné projekty v oblasti zábavy a hudby má RTVS v budúcnosti rezignovať.

Spravodajstvo

V posledných rokoch každý generálny riaditeľ STV tvrdil, že jeho prioritou bude spravodajstvo. Ale ani rok 2012 nepresvedčil divákov o tom, že vedenie dokáže splniť tento sľub.

Na začiatku roka boli veľké očakávania od zmeny vysielacieho času hlavného spravodajského bloku o 19:00. Táto zmena síce mierne zvýšila sledovanosť spravodajstva, ale rozšírenie vysielacieho času z 15 na 40 minút prinieslo so sebou nové problémy. Príspevky boli neproporčne dlhé, nezaujímavé, spracovanie tém bolo často ťažkopádne. Personálny stav v centre spravodajstva pre STV bol nastavený na kvalitné 30 minútové večerné *Správy* a nie na 40 minútové.

Počas roka sa stav postupne zlepšil, predovšetkým vďaka práci jednotlivých redaktorov a redaktoriek, ale úroveň spravodajstva bola až do konca 2012 veľmi vzdialená od pôvodných predstáv.

Veľmi pozitívne však treba hodnotiť vizuálnu zmenu Spravodajstva od 17. 12. 2012. To, čo predchádzajúce vedenie nebolo schopné urobiť za rok a pol, nové vedenie RTVS zmenilo za pár mesiacov. Napriek tomu, že táto forma nie je konečná, takáto zmena bola nevyhnutná.

Treba vyzdvihnúť, že počas predvolebného obdobia Jednotka a Dvojka poskytovali v rámci zákona dostatočný a primeraný priestor na predvolebné diskusie a programy, čo pozitívne hodnotilo aj MEMO 98. Jediným problémom bolo, že verejnoprávna televízia v posledný predvolebný týždeň akoby odovzdala mediálny priestor súkromným televíziám a nevytvorila priestor pre vážnu a dôslednú predvolebnú diskusiu.

Okrem volieb do zákonodarného zboru Slovenska sa ani v roku 2012 nepodarilo dosiahnuť úzku spoluprácu s organizačnou zložkou Slovenský rozhlas a využiť redaktorov na spoločné vstupy z aktuálnych udalostí.

Regionálne vysielanie spravodajstva bolo aj v roku 2012 presunuté do Bratislavy, čo kritizovali predovšetkým diváci a spolupracovníci RTVS v regiónoch. Mali pocit, že Bratislava im zobrala posledné relácie vysielané z iných kútov Slovenska ako z hlavného mesta. Dúfajme, že návrat vysielania regionálneho denníka do štúdií RTVS v Košiciach a v Banskej Bystrici bude v roku 2013 jednoznačným prínosom.

Relácia *Góly-body-sekundy* aj naďalej zostala jednou z najsledovanejších relácií na obrazovke RTVS aj v roku 2012.

Publicistika a dokumentárne programy

Medzi najsledovanejšie programy Jednotky patrila aj v roku 2012 politicko-diskusná relácia *O 5 minút 12*. Napriek tomu, že sa veľa polemizovalo o moderátoroch, táto relácia svojim postojom, snahou o nezávislosť a verejnoprávnosť, nesnažiac sa prevziať agresívny postoj relácií podobného typu v súkromných televíziách, bola veľmi kvalitná, môžeme ju hodnotiť jednoznačne kladne.

Medzi divákmi sú aj naďalej obľúbené relácie *Slovensko v obrazoch* a *Svet v obrazoch*. Tieto relácie by boli ešte hodnotnejšie, keby redaktori RTVS mali väčšiu možnosť a viac času na cestovanie a prípravu kvalitných vlastných materiálov doma aj v zahraničí.

Jednotka vysielala aj v roku 2012 investigatívny program *Reportéri*, ktorý prinášal zaujímavé kauzy a ich pozadia. Je to veľmi náročný formát, a je momentálne skoro jedinečný na slovenskom televíznom trhu.

Relácia *Večer pod lampou* aj v roku 2012 zostala jednou z najdiskutabilnejších. Za vydanie, ktoré sa zaoberalo kauzou Cervanová, RTVS dostala jednu z najvyšších pokút počas svojej existencie. Pred Radou pre vysielanie a retransmisiiu je aj ďalšie vydanie tejto relácie, preto treba hľadať spôsoby, ako predísť takýmto situáciám.

Je veľká škoda, že oproti očakávaniám diskusný program *Zoči-voči* nezaujal divákov. Úlohou verejnoprávnej televízie je, aby reagovala na spoločensko-politické diania aj s inými formátmi ako denné spravodajstvo alebo krátke komentáre, preto v roku 2013 treba hľadať nové formáty tohto typu.

Každodenná relácia *Dámsky klub*, dokumentárny cyklus *Nebíčko v papuľke* a *Postav dom, zasad' strom* mali aj v roku 2012 pozitívny ohlas u divákov.

Za neúspešný pokus treba považovať 12 dielny cyklus programu *Trieda 9*. Táto forma reality-show skoro vôbec nezaujala slovenského diváka, čo je opäť veľká škoda.

Na Dvojke programy typu *Občan za dverami, VaT, Senior klub, Kvarteto, Integruj, Televíkend, Famílija, Medicína, Separé, Tempo, Polícia, Profesionál alebo Halalí* vždy nájde svojho diváka, lebo v súkromných televíziách práve tieto typy programov absentujú.

Nedeľný program *Umenie 2012* mapoval kultúrne dianie Slovenska a na obrazovke verejnoprávnej televízie by našli svoje miesto aj iné relácie o kultúre na Slovensku, ale aj o prezentácii slovenskej kultúry v zahraničí.

Prioritou Dvojky aj v roku 2012 bola dokumentárna tvorba. Diváci mohli vidieť výnimočné projekty, ako *Nickyho rodina* – podobné projekty by mala podporovať RTVS pravidelne –, *Príbehy tatranských štítov, Slováci vo svete, Neviditeľný nepriateľ, Galandovci* atď. Pôvodná dokumentárna tvorba dostala väčší priestor po výmene vedenia RTVS, ale zrejme ich pripravilo už predošlé vedenie. Zo Zmluvy so štátom RTVS by mala dať prostriedky predovšetkým na takéto formáty.

Dvojka vysielala po celý rok aj veľmi kvalitné zahraničné dokumenty pre náročného diváka.

Národnostné vysielanie

Prvoradým cieľom národnostného vysielania je byť zdrojom neskreslených a objektívnych informácií o politicko-spoločenských otázkach a daniach na Slovensku, s dôrazom na dianie v regiónoch obývaných národnostnými menšinami. Obzvlášť je to dôležité v prípade Maďarov na Slovensku, ktorí získavajú často skreslené, neobjektívne a jednostranné informácie o dianí na Slovensku z maďarských médií.

Do momentu zlúčenia dvoch verejnoprávných inštitúcií 1.1.2011 Rádio Patria a Redakcia národnostného vysielania fungovali samostatne. Televízna časť Centra národnostného vysielania po vzniku RTVS sa ocitla na okraji pozornosti riaditeľa centra. Výsledkom nedostatočného záujmu je znížená kvalita publicistických formátov, ich vizuálne a obsahové znaky aj v roku 2012 miestami pripomínali formáty z 80. rokov.

Interní televízni redaktori pracovali v teréne minimálne, dokonca aj aktuality z Bratislavy dodávali externé štáby. Interní zamestnanci a riaditeľ centra tento stav vysvetľujú nedostatočnými výrobnými kapacitami v spravodajstve. Preto by bolo ideálne, keby maďarské vysielanie malo vlastný štáb v Bratislave.

Vo formátoch národnostného vysielania v roku 2012 absentovali najpálčivejšie témy. Bolo by zaujímavé, aj divácky atraktívne, zaoberať sa problematikou dvojakeho štátneho občianstva, Benešovými dekrétmi, Univerzitou J. Selyeho v Komárne, kauzou Jánoša Esterházyho – ale centrum národnostného vysielania sa programovo vyhýbalo týmto témam. V roku 2012 nebol zaradený program *Na Tanieri - Terítéken*, namiesto toho sa vysielal formát *Tvárou tvár – Szemtől szembe*, výzorom a niekedy aj obsahom pripomínajúci 80. roky minulého storočia.

Aktuálne spoločensko-politické otázky trápia aj ostatné národnosti, nie iba Maďarov na Slovensku. Popri prehľade spoločenských a kultúrnych podujatí by Ukrajinci, Rusíni, Česi, Židia, Nemci, Poliaci atď. určite privítali širšiu paletu, t.j. aj citlivé témy, ktoré by bolo možné odvysielat' práve v relácii typu *Na Tanieri*.

Príkladom pozitívneho posunu v ponuke a spracovania tém je formát *Rómsky magazín*, ktorého tvorcovia sa ani v roku 2012 nevyhýbali citlivým témam.

Veľkým problémom národnostného vysielania v televízii je nestály vysielací čas. Tento stav trvá už roky. Počas športových podujatí diváci márne hľadajú aspoň denné spravodajstvo v jazyku národnostných menšín. Kvôli tomuto nedostatku, relácie národnostných menšín nemôžu získať svojich stálych divákov.

Podľa zákona o RTVS by verejnoprávna televízia mala rozšíriť svoje vysielanie pre menšinového diváka postupne. V roku 2012 sme neboli svedkami takejto zmeny. Súčasný spravodajský formát s názvom *Hírek/Správy a Národnostné správy* neposkytuje dostatočný priestor informovať minoritného diváka o spoločensko-politickom dianí, ani o aktuálnych otázkach z oblasti života danej národnosti.

Prevažná časť slovenského aj národnostného diváka na Slovensku spája kultúru národností výlučne s folklórom. Je žiaduce to zmeniť prezentovaním mladých osobností z rôznych oblastí života, umelcov, tvorcov súčasnosti, samozrejme formou zodpovedajúcou nárokom dnešného diváka. V národnostných programoch absentujú mládežnícke a detské programy.

V roku 2012 sa z rozpočtových prostriedkov, pôvodne vyčlenených na Správy-Hírek, dostali na obrazovku aj veľmi nekvalitné dokumenty, ako napr. dokumentárny film o *Dňoch Mihálya Tompu*. Bolo vyrobených aj niekoľko častí dokumentov, ktoré z kvalitatívnych dôvodov televízia nemôže odvysielať.

Možno súhlasiť s názorom, že bude potrebné znovu zadefinovať ciele, poslanie, a tým aj dramaturgiu národnostného vysielania, aby sa televízne programy v jazykoch národností dostali k cieľovej skupine efektívnejšie, boli zaujímavejšie a atraktívnejšie pre diváka.

Programy pre deti a mládež

V oblasti programov pre deti a mládež je situácia viac ako alarmujúca. Deti sa stali pre staré i nové vedenie RTVS v roku 2012 okrajovou diváckou skupinou. Svedčí o tom aj fakt, že v interných analýzach sekcie programových služieb v grafoch aj tabuľkách detská tvorba nefiguruje vôbec a v sprievodných textoch okrajovo.

Výroba pôvodnej detskej tvorby sa neustále z roka na rok znižuje. V prvom polroku 2012 bola tiež pozastavená výroba detských športovo-súťažných relácií *Gól* a *Superchyty* a poznávací relácia *Hádaj, kto nás pozval*. Prvé dve relácie boli formou aj obsahom časovo prekonané, ale mali byť nahradené novými reláciami.

Žiaľ, za celý rok sa nenašli finančné prostriedky na výrobu nových detských programov. Deťom ostala odrobinka v podobe 5 dielov súťažno-zábavného programu *Výprava nádeje*. Celoročne bol vyrobený a v premiére vysielaný (len dvojtýždenne) *Fidlibum* a *Fidlibumové rozprávky* - vyprofilované relácie pre deti predškolského veku. Okrem týchto relácií pre deti predškolského a ranného školského veku Štúdio RTVS Košice pripravovalo 3-krát do mesiaca (okrem prázdnin) premiéru dramaticko-poznávací relácie *Maškrtniček*, realizovanej na profesionálnej úrovni, v obmedzených finančných zdrojoch na realizáciu, avšak s veľkým diváckym ohlasom. Dnes je aj táto relácia už zrušená.

Pre deti vo vekovej kategórii od 8 do 15 rokov nevyrábala v roku 2012 RTVS žiaden program! Neexistuje aktuálna publicistika reflektujúca súčasný život a aktivity slovenských detí, žiaden dokument, nijaký príbeh zo súčasnosti, žiadna rozprávka. Už po dva roky bola plánovaná výroba rozprávky na Vianoce, ale nerealizovala sa, a vysielala sa česká rozprávka ...

Premiérovým vzdelávacím programom na Dvojke zameraným na problémy dospievajúcich bola diskusná relácia *5 minút po dvanástej*. To je všetko – 3 cyklické relácie, až tak bola zdecimovaná výroba pre deti a mládež.

Na obrazovke sa pre deti predškolského veku RTVS vysielala archívne relácie vzdelávacích programov pre materské školy doobeda a večer na dvojke *Večerníček*, ktorý nemal pevne stanovený vysielací čas, lebo bol posúvaný vysielaním športových relácií.

Povinné cviky v podobe sviatkov, prázdnin, sobôt a nedeľ, kedy je detské vysielanie dopĺňané archívmi STV a nákupom zahraničných programov, je len zakrývanie tragickej reality. Koncepcia mediálnej výchovy v Slovenskej republike v kontexte celoživotného vzdelávania, ktorú schválila Vláda SR 16.12.2009, ale vedeniam RTVS v roku 2012 nič nehovorí, čo bolo badať aj na vysielaní. A práve úlohou RTVS ako jedného zo subjektov v systéme mediálnej výchovy je podporná činnosť v podobe výroby programov a projektov detskej mediálnej výchovy, školskej interaktívnej výchovy i informačnej a propagačnej činnosti. V tomto smere musí RTVS ako verejnoprávne médium zohrávať kľúčovú úlohu.

Náboženské vysielanie

Náboženské vysielanie bolo zabezpečované väčšinou na Dvojke pravidelnými televíznymi prenosmi z bohoslužieb v nedeľu a vo významné sviatočné dni doplnené reláciami: *Slovo* – príhovory v nedeľu a *Sviatočné slovo* – sviatočné príhovory duchovných. Ďalšími pravidelnými reláciami sú magazín *Orientácie* a diskusná relácia na nábožensko-filozofické témy *Sféry dôverné*. K pravidelným bohoslužbám treba pripomenúť aj dva zahraničné duchovné priame prenosy – *Eucharistický kongres* v Dubline dňa 2.9.2012 a bohoslužba dňa 25.11.2012 na sviatok Krista Kráľa z Baziliky sv. Petra v Ríme. Okrem toho treba kladne hodnotiť, že Dvojka mimoriadne odvysielala 15.12.2012 v priamom prenose aj kánonické

uviedenie do úradu banskobystrického biskupa a Jednotka bohoslužbu k výročiu príchodu vierozvestcov sv. Cyrila a sv. Metoda.

Pravidelné náboženské vysielanie dopĺňali aj duchovné dokumenty. Za zmienku stojí premiéra portrétu dominikánskeho mnícha Pátera Mikuláša počas Veľkej noci na Dvojke a následne vysielaný dokumentárny cyklus *Staroslovanské kultúrne centrá* a *Dedičstvo otcov* - o záchrane kultúrneho dedičstva, ale aj duchovný dokument *Sola scriptura* – o dejinách Evanjelickej cirkvi a. v. od Tolerančného patentu po Memorandum národa slovenského (1781-1861).

Treba povedať, že chýba pravidelné spravodajstvo a aktuálna publicistika, ktorá je už dlhodobo súčasťou programovej služby rozhlasovej časti RTVS (Vatikán, Ekuména, Cesty...) Čo do štruktúry a zastúpenia konfesií bolo by treba posilniť oblasť pravoslávia. Napríklad v Bratislave a Košiciach sa stavajú nové pravoslávne chrámy. Služba RTVS pre veriacich zaberá vo vysielaní pomernú (uspokojivú) časť k počtu obyvateľstva hlásiaceho sa ku kresťanstvu, ale programová služba celej RTVS by sa mala usilovať o zvyšovanie celkovej duchovnej kvality aj v iných programových typoch verejnoprávneho vysielania RTVS.

Vzdelávacie programy

Informačný obsah vzdelávacích relácií je nadradený, nemenný a diktovaný (často aj po formálnej stránke) zákonitostami prostredia, z ktorého pochádzajú. To sú príčiny, ktoré znižujú kreativnosť relácií, a teda znižujú aj divácky záujem o toto vysielanie, ktoré však vyplýva RTVS zo zákona ako povinná služba. Medzi takéto relácie, vysielané v minulom roku patria: *Fokus* – poradenstvo v oblasti práva, sociálnych vecí, zamestnanosti, zdravia, financií, rodiny a pod., jazykové kurzy, archívy vzdelávacích programov pre materské školy, cyklus *Spektrum vedy* – popularizovanie vedeckých poznatkov a vedecko-technických informácií, *Medicína* – program o zdraví a právach pacientov. Výpočet týchto relácií asi končí, lebo ďalšie už obsahujú iné dominantné prvky ako vzdelávanie samo o sebe, napr. publicistiky, zábavy, súťaže, atď. Takýchto relácií, ktoré prinášajú vzdelávanie formou poznávania a množstva informácií, a teda nepriameho vzdelávania je vo vysielaní RTVS veľké množstvo, a tiež ich možno zahrnúť pod vzdelávacie. Sú to dokumenty z rôznych tematických oblastí (história, umenie, veda, zdravie, cestovanie, vesmír, príroda, národopis, architektúra...)

Môžeme konštatovať, že oblasť vzdelávania vo vysielaní bola v minulom roku veľmi dobre zastúpená a napĺňala požiadavku verejnoprávneho obsahu vysielania, najmä prostredníctvom Dvojky. Čo však jednoznačne absentovalo vo vysielaní RTVS, je oblasť vzdelávania detí od 8 do 15 rokov v nadväznosti na školský vzdelávací proces, a ktoré by pôsobilo interaktívne, inšpirujúco a doplňujúco v školskom vzdelávaní vo forme napr. zábavy, súťaže a pod. Toto je nezastupiteľná úloha verejnoprávnej televízie, ktorá sa navyše musí naplňať aj s ohľadom na získavanie budúceho diváka RTVS.